

פחד דוד

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלוכ"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוכ"ן רבי חיים פינטו זיע"א

פרשת
צו

ח' ניסן
תשע"ח

913

שבת הגדול

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

הדלקת נרות 6:17 | 6:32 | 6:25 | 6:37

מוצאי שבת 7:29 | 7:31 | 7:31 | 7:31

רבינו תם 8:10 | 8:07 | 8:08 | 8:09

הילולא
דצדיקיא

ה- רבי שלמה מוסאיוב

ט- רבי אריה לוין

י- רבי שלום משאש,

רבה של ירושלים

יא - רבנו משה בר נחמן

הרמב"ן

יב - רבי שמשון פינקוס

יג - רבי משה אלשיך

יד - רבי אברהם יפה'ן

ראש ישיבת נוההרדוק

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל
ישלח הודעה: p@hpinto.org.il

משכיל לדוד

הזריזות מביאה לידי הכרת הטוב

שירה כראוי לפי גודל הנס, שהיה לו לצאת מגדרו עד מאוד כדי להודות על חסדי ה' שהציל את עם ישראל מתבוסה מוחלטת, וללא חסדיו, עם ישראל הם אלו שהיו יכולים לשכב כפגרים מתים. ומשמע שלחזקיהו המלך היה חסר את עומק ההכרה בטובת הבורא - שהיא זו המביאה את האדם לומר שירה מנימי הלב פנימה, וזאת מפני שלא טרח לומר שירה כראוי. ומשום כך נמנע מחזקיהו להתמנות למלך המשיח ובכך להושיע את כלל ישראל.

ויש בזה ללמדנו כמה חובה מוטלת על האדם להעמיק ולהכיר את טובת הבורא ברוך הוא המקיים אותנו על כל צעד ושעל, ומסובב אותנו בחסדיו בכל שעות היממה - מרגע שקמים או בבוקר ואומרים "מודה אני לפניך", עד סוף היום - כאשר מפקידים או את נשמתנו בידי הבורא ואומרים "בידך אפקיד רוחי". והנה בודאי כולנו אומרים בקומנו "מודה אני... שהחזרת נשמתי בחמלה רבה אמונתך", אך השאלה עד כמה אכן אנו מתכוונים לפירוש וכוונת המילים, ואם אכן אנו חדורים הכרה פנימית ועמוקה על גודל הנס שעשה עימנו ויצרנו. ואל יחשוב האדם שבכל יום הוא קם בבוקר בריא ושלם ואם כן מה לו לקרוא בשמחה מודה אני, שהרי מה שונה יום זה מן היום הקודם לו, ושמחה זו מה עושה. ונראה שמחשבה זו היא תוצאה ישירה של חוסר התבוננות בחסדי הבורא, ומתוך כוח ההרגל אשר בו התרגלנו לקבל את טובת הבורא.

ואם נעמיק חקר, נגלה שלדאבון לב ישנם רבים שעלו על משכבם כשהם בריאים ושלמים, אך לא זכו לקום בבוקר. כמו כן ישנם רבים וטובים שהלכו לישון מתוך ידיעה שהם בריאים בגופם, אך ביום שלמחרת התברר להם שישנה מחלה קשה המקננת בגופם. אם כן רק על עצם העובדה שקמנו בריאים ושלמים, יש לנו לצאת מגדרנו ולומר מתוך שמחה עצומה "מודה אני" על כך שהבורא החזיר לנו את נשמתנו בריאה ושלימה ללא כל חולי ופגם.

על ידי מידת הזריזות והערנות, האדם מגיע להכיר בגודל חסדי הבורא, ויכול הוא לומר תודה בפה מלא מתוך הודאה גמורה. והוכחה לדבר, כפי שפסק בעל השולחן ערוך (שו"ע אור"ח א, א) "יתגבר כארי לקום בוקר לעבודת בוראו", שעל ידי שהאדם קם בזריזות ואומר מודה אני בשמחה, הוא גורם בכך להשפעת שפע גדול ליום כולו מראשיתו ועד אחריתו.

ומעיד אני שתכונה זו של זריזות וחריצות הנחיל לנו אבינו הצדיק רבי משה אהרן פינטו זיע"א, שהיה משנן ומחדיר בנו כל הזמן שהזריזות היא חצי מזל, על משקל הפסוק המובא במשלי (כב, כט) "חזית איש מהיר במלאכתו לפני מלכים יתייצב". ומשמע שהזריזות היא כלי קיבול להכיל בתוכה את כל הדברים הטובים היכולים לבוא על האדם. והעצל מפסיד את כל הטוב, כיוון שכאשר מגיעה שעת הכושר לקבל את הטובה, הוא אינו כלי קיבול לספוג את הטובה, כיוון שלא הכין עצמו.

יהי רצון שנוכה תמיד להכיר בטובת הבורא ולהודות בחסדיו, כמאמר הפסוק (תהלים צב, ב) "טוב הודות לה' ולזמר לשמך עליון".

"אם על תודה יקריבנו והקריב על זבח התודה חלות מצות בלולות בשמן ורקיקי מצות משוחים בשמן וסולת מורבת חלות בלולות בשמן" (ויקרא ז, יב)

קרבת זה המבואר בפסוק, הינו קרבן תודה, אותו צריך האדם להקריב לפני ה' יתברך כאות תודה וכהכרת הטוב על נס שנעשה עימו. ובכלל זה כלולים יורדי הים ששבו בשלום, הולכי מדבריות, חולים שנתרפאו וחבושים שהשתחררו מבית האסורים (עי' רש"י זבחים ז, א ד"ה לא דידיה). וקרבת זה מרגיל את האדם להכיר טובה לבורא על החסדים והטובות שעשה עימו, כמאמר (תהלים קז, כא-כב) "ודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם ויובחו זבחי תודה".

הנה מצינו שליל הסדר הינו תכלית הכרת הטוב, מתוך כך שעם ישראל יושבים ומשבחים לפני מי שאמר והיה העולם, אשר עשה עמם ניסים ונפלאות וגאלם ממצרים מיד צר. ואיתא בזהר הקדוש (ח"ב מ, ב) שבשעה שישאל ישראל משבחים את הקב"ה ומודים לו על ניסי יציאת מצרים, מכנס הקב"ה כל פמליא של מעלה ואומר להם לכו ושמעו את הסיפור של השבח שלי שמספרים אותו בני ישראל ושמחים בישועתי. ואז חוזרים המלאכים ומשבחים את הקב"ה, ומודים לו על העם הקדוש שיש לו בארץ, וכך נתוסף כוח וגבורה בעולמות של מעלה. נמצא אם כן שעיקר סיבת סיפור יציאת מצרים הוא כדי להכיר טובה ולהודות לה' יתברך על כל הטובה והחסד שעשה עימנו בהוציא אותנו מארץ מצרים.

ועד כמה גדולה חובת הכרת הטוב שתכליתה להביא את האדם לידי שבח והודאה לבורא העולם, ניתן ללמוד מן הגמרא בסנהדרין (צה, ב), הגמרא מספרת על חזקיהו מלך יהודה, שבימיו עלה סנחריב מלך אשור ועימו מאה שמונים וחמש אלף ראשי גייסות על מנת לכבוש את ירושלים עיר הקודש. וכדי להמחיש לנו את גודל הסכנה שעמדה לפתחו של העם היושב בציון, נזכיר ונאמר שעל פי דברי חז"ל מדובר במיליוני חיילים שעלו על ירושלים לכובשה. בתרגום יונתן (ישעיה י, לב) מבואר שהיו למעלה משנים וחצי מיליארד. וכן בילקוט שמעוני (מלכים רמ) מבואר שהיו הרבה למעלה משלש מאות ושבעים מליון. וכן הוא בתנחומא (בשלח ב), וכן הוא במכילתא פרשת שירה.

באותו לילה שהיה ליל הסדר, יצא מלאך ה' והכה בחיילי סנחריב ונפלו כפגרים מתים, חוץ מסנחריב המלך ושני בניו ונבוכאדנצר ונבוארדן, וזאת כדי שישפירו לכולם על הנס הגדול שעשה הקב"ה לבני ישראל. באותה שעה ביקש הקב"ה למנות את חזקיהו למלך המשיח ואת סנחריב לגוג ומגוג, אבל כיוון שחזקיהו לא אמר שירה על גודל הנס שנעשה עימו, היה עליו קטרוג בשמים ולא זכה להיות מלך המשיח, ונתארכה הגלות.

וקשה עד מאוד לומר שחזקיהו המלך לא אמר שירה כלל באותו הלילה, שהרי בודאי אמר שירה ככלל ישראל בליל הסדר, ויתכן שאף אמר שירה על הנס הפרטי שארע עימו ועם עמו באותו הלילה, כאשר כל חיילי סנחריב מתו על ידי מלאך ה'. וקשה מדוע הקב"ה תבע אותו על כך שלא אמר שירה, ומנע ממנו את הזכות להיות מלך המשיח. ונראה לומר שהתביעה על חזקיהו הייתה על כך שלא אמר

מעניני דיומא

דיני הגעלת כלים

לנקותה ולהגעילה ברותחים, ואם עירה מכלי ראשון הוכשרה בכך, וכן הדין לכיריים של גז, וכן למקום האש עצמו, שיגעילם אחר ניקוי היטב.

יב. פלטה חשמלית די שישפוך עליה ברותחים מכלי ראשון, לאחר שינקה אותה היטב.
יג. מחבת שמטגנים בה עם שמן, דיה בהגעלה, ואינה צריכה ליבון. ומחבת שמטגנים בה בלי שמן כלל, אין להכשירה בהגעלה. וכיון שא"א בליבון לא ישתמש בה בפסח.

יד. קערות וצלחות של מתכת וכפות, שדרך להשתמש בהם בכלי שני, הכשרם בכלי שני. ואם עשו להם הגעלה, או עירוי מכלי ראשון, כל שכן שהוכשרו בכך.

טו. שינים תותבות יש לנקותם מחמץ בעין, וטוב שיערה עליהם מים חמים מכלי ראשון.

טז. כלי חרס לא מועיל להם הכשר, אם השתמשו בהם בחמין במשך השנה, ולכן יש להצניעם במקום מיוחד שלא יבואו להשתמש בהם.

יז. כלי פורצליין דינם ככלי חרס, ואם השתמשו בהם בחמין, אין להם הכשר. וכל שכן בכלי חרסינה המצופים כעין פורצליין.

יח. הכיור שרוחצים בו הסירים והצלחות, אפי' הוא מחרסינה, יערה עליו ברותחים ומותר להשתמש בו בפסח. וכן שיש של מטבח, יערה עליו ברותחים. ויש מחמירים לצפותו בנייר כסף בפסח.

יט. כלי עץ ואבן, דינם ככלי מתכות להכשירם בהגעלה, או בעירוי מכלי ראשון או כלי שני, כפי שהשתמשו בהם במשך השנה. וכן כלי פלסטיק וניילון, כדרך תשמישן כך הכשרן.

כ. כלי זכוכית אינם בולעים ואינם פולטים כלל, ואינם טעונים הכשר לפסח כלל, אפי' היה בהם משקה חמץ זמן רב. ומנהג האשכנזים להחמיר בכלי זכוכית כמו בחרס.

שני סוגי המיקרוגל המצויים כיום. יש מכשירים שיש בהם גם גופי חימום (השחמה), ודינם כדין הכשר תנור אפייה רגיל, שלאחר שימתינו עשרים וארבע שעות בלי לבשל ולחמם בו, וינקו היטב את המכשיר, ידליקו את גופי ההשחמה במשך כשעה, ובזה התנור כשר לפסח. ויש תנורי מיקרוגל שאין בהם גופי חימום, אלא הם פועלים באמצעות קרינה. ותנורים אלה אם הם משמשים לחימום המאכלים, ולא לבישול, יש אפשרות להכשירם לפסח על ידי שינקו אותם היטב, ויניחו כוס שיש בתוכה מעט מים ומעט חומר ניקוי, וירתיחו את המים במשך כמה דקות, עד שדפנות התנור יספגו את האידים. ואמנם יש המתירים להשתמש במיקרוגל בפסח גם באמצעות קופסת קרטון או פלסטיק סגורה היטב. ואם משתמשים בתנור המיקרוגל גם לבישול, וכן תנורי מיקרוגל שבחנות שהשימוש בהם הוא תדיר יותר, ומסתבר שהחום בדפנות מגיע ליד סולדת בו, ראוי להחמיר שלא להשתמש בו כלל בפסח.

ז. מדיח כלים הפועל ע"י שטיפה ברותחין עם חומרי ניקוי, מותר להשתמש בו בפסח ע"י שינקו היטב את המדיח מכל לכלוך. ונכון שגם יפעילו את המכונה (ללא כלים בתוכה) בשטיפה ברותחין עם חומרי ניקוי פגור מים.

ח. סיר-עוגה שאופים בו חמץ, אין לו תקנה בהגעלה, ומכיוון שאי אפשר ללבנו שמא יפקע באש, אין להכשירו לפסח.

ט. סירים שמבשלים בהם על האש, טעונים הגעלה, וקודם צריך לרוחצם היטב מכל לכלוך וחלודה. וכן מכסה הסירים והידיות טעונים הגעלה.

י. ידיות הכלים המחוברים ע"י מסמרים, יש להסיר מהם כל לכלוך קודם ההגעלה, ולשוטפם בסבון. וכן בניצב של הסכין המחובר ע"י מסמרים. וטוב יותר לקנות סכין לפסח.

יא. חצובה, שמוניחים עליה את הסיר, יש

א. כלים שמשמשים בהם בחמץ, אסור להשתמש בהם בפסח מבלי שיכשירם, ומשעת איסור אכילת חמץ בערב פסח אסור להשתמש בהם בלי הכשר. וכפי תשמישו של הכלי כך הכשרו, וכמו שיתבאר להלן.

ב. בכל כלי הולכים אחר רוב תשמישו לענין הכשרתו לפסח, שאם השתמשו בכלי זה ברוב פעמים באמצעות רוטב, הכשרו בהגעלה. ואם רוב פעמים השתמשו בו ביבש, כמו תבנית של תנור חשמלי, הכשרו בליבון. ואולם כלי שרוב תשמישו היה בהיתר, ופעם אחת השתמשו בו בחמץ, אין הולכים בזה אחר רוב תשמישו, אלא כלי זה צריך הכשר. ולכן מיחם של מים חמים שנותנים עליו בורקס לחממו, אין להשתמש במיחם זה בלי הכשר לפסח כדת. וכן סכין המיוחדת לחיתוך לחם, אם השתמשו בסכין זה פעם אחת לחיתוך עוגה חמה, וכדומה, צריך להכשיר את הסכין. וכן תיון המשמש למיתתה בלבד, אם נגע בלחם כשהוא חם, צריך הכשר כדת.

ג. שפודים שצולים בהם בשר על האש, ופעמים שמערבים בהם חמץ, הואיל ודרך תשמישם בלי אמצעות נוזלים, טעונים ליבון באש עד שיהיו ניצוצות של אש ניתזים מהם. אבל הגעלה אינה מועילה להם.

ד. תבניות שאופים בתוכם חלות, טעונים ליבון באש עד שיהיו ניצוצות אש ניתזים מהן, ולכן התבניות של תנורי אפייה חשמליים, יש ללבנם באש או להחליפם בתבניות חדשות.

ה. תנור חשמלי יש לנקותו היטב עד כמה שהיד מגעת, ולהימנע מלהשתמש בו עשרים וארבע שעות קודם ההכשר, ואחר כך ידליקו את התנור בחום הגבוה ביותר שאפשר, וישאירוהו דולק כשעה. ודי בזה.

ו. הכשרת ה"מיקרוגל": יש להבחין בין

נצור לשונך

תולה ארץ על בלימה

מיהו אפיקורס

'אפיקורס' (שיש מצוה לגנותו ולבזותו) נקרא הכופר בתורה ובנבואה מישראל, בין בתורה שבכתב ובין בתורה שבעל פה, ואפילו הוא אומר: "כל התורה מן השמים, חוץ מפסוק אחד או קל וחומר אחד או גזרה שווה אחת או דקדוק אחד". גם הוא נקרא אפיקורס.

במרה מפטירין

הפטרות השבוע:

"וערבה לה' מנחת יהודה" (מלאכי ג)

הקשר לפרשה:

בהפטרות מוזכר שה' ישלח לנו את אליהו הנביא לבשר על הגאולה, וזה מענין 'שבת הגדול' שבו שלח ה' את משה לבשר על הגאולה מארץ מצרים.

מִן הָאוֹצֵר
ממשנתו של מו"ד הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

כוחו של הרהור

פעמים רבות פרשת צו נקראת בשבת הגדול, ויש להבין מה הקשר בין פרשת צו לבין שבת הגדול.

בכדי לבאר שאלה זו נקדים ונאמר, שבת הגדול קרויה בשם זה על שם הנס הגדול שעשה הקב"ה לאבותינו במצרים, שהמצריים לא הרגום בחמת זעמם כאשר ראו אותם קושרים את אלילים לרגלי המיטה למשך ארבעה ימים, ולאחר מכן צולים אותו באש ואוכלים אותו חבורות חבורות. ומובא בדברי חז"ל (עי' טור או"ח תל) שכאשר המצריים היו מבחינים ביהודים הצולים את אלילים, היו חושקים את שניהם מרוב כעס, אך ידם קצרה מלפעול כנגד ישראל, וכל כך גדול היה זעמם עד ששיניהם היו נושרות מן הכעס.

והנה קשה הדבר, מפני מה הורה לנו הבורא לשחוט את אלילים של המצרים לצלותו ולאכול, וכי הקב"ה לא היה יכול להראות לנו את מנהיגותו וכוחו הגדול באותות ובמופתים, אף מבלי שנזדקק לשחוט את השה. וברי הוא שהקב"ה בכוחו הגדול, יכול היה על ידי נסיו ומופתיו לעורר את האמונה בלב ישראל, אף מבלי שיצטרכו לשחוט את אלילים של מצרים.

ונראה לבאר שאף שפשוט הוא שהקב"ה יכול היה להכניס את אמונתו בלב עם ישראל על ידי אותות ומופתים לרוב, אך עם זאת ידע הקב"ה שעם ישראל צריכים לעשות מעשה אשר יותיר בלבם רושם חזק, ויגרום להם לסלק ממחשבתם את אלילים של מצרים באופן מוחלט. ואמנם על ידי האותות והמופתים, עם ישראל יכולים היו להאמין בה' ולקיים את מצוותיו בנאמנות רבה, אך בשיתוף היו יכולים להמשיך ולהרהר באלילים של מצרים ולחשוב שיש בו ממש.

ואמנם בני ישראל לא היו מגיעים לעובדו בפועל משום אמונתם בבורא, אך עם זאת יתכן והיה מתגנב ללבם הרהור אודות אלילים של מצרים, וזאת משום שהיו תחת השפעת המצריים שנים כה רבות, ומן ההכרח שדבק בהם מעט מאמונת האלילים.

והנה גם המצריים מאמינים בכוח עליון, אך חושבים שיש לעובדו בשיתוף עם השה, רחמנא לילצלן. וכגון זה יתכן שאף עם ישראל היו מאמינים בבורא ברוך הוא, אך היו מעניקים גם חשיבות לשה וחושבים שיש בו ממש. וכאשר בני ישראל נצטוו לשחוט את השה, על ידי זה הם שחטו בקרבם את האמונה באלילים של מצרים, עד אשר האמינו בלב שלם בהנהגתו היחידה והמוחלטת של הקב"ה ללא שיתוף כלל.

וזהו אם כן הקשר בין פרשת צו לשבת הגדול, שכאמור פרשת צו מלמדת אותנו על חומרת הרהור רע גם בזמן שאינו מלווה במעשה. ואף משבת הגדול הקרויה על שם הנס הגדול, נמצאנו למדים על חומרת הרהור רע, עד אשר הקב"ה הורה לישראל לשחוט את השה, על מנת שחלילה לא יתגנב ללבם שום שמץ של מחשבה, שמא יש בשה איזו שהיא חשיבות. ועל אף שלא יעזו לעבדו בפועל, מכל מקום עצם הרהור הרע והענקת חשיבות לשה, בכוחה לפגום בעבודת ה' ולהחסיר את אמונתו מלב האדם.

חזק וברוך

על מידות שבין אדם לחברו

הבה נתאר לעצמנו, שביום בהיר אחד מתפרסמת סגולה חדשה, אשר לא נודעה מעולם, וכוחה רב להביא את תפילותינו היישר אל כיסא הכבוד. לוחות המודעות יוצפו תכף ומיד בפרסומות צבעוניות המבשרות על הסגולה החדשה, אנשים ישוחחו זה עם זה בכל מקום על הסגולה ועל ההזדמנויות הכרוכות בה, ואין מי שיותר על ההזדמנות לנצל את כוחה העצום!

אחרי הכל, הלא 'עם סגולה' אנחנו!

ובכן, אנו עומדים כעת, לחשוף סגולה חדשה: סגולה מבית מדרשו של האריז"ל הקדוש הכתובה שחור על גבי לבן בשער הכוונות, וזו לשונו של האריז"ל שם:

"קודם שהאדם יסדר תפלתו בבית הכנסת מפרשת העקידה ואילך, צריך שיקבל עליו מצות 'ואהבת לרעך כמוך', ויכון לאהוב כל אחד מבני ישראל כנפשו, כי על ידי זה תעלה תפלתו כלולה מכל תפילות ישראל ותוכל לעלות למעלה ולעשות פרי".

מי אינו רוצה שתפילותיו תעלינה מעלה מעלה, עד לכיסא הכבוד? מי אינו מוכן לעשות הכל בכדי לזכות לכך? מי אינו רוצה הבטחה מפורשת מפיו של האריז"ל, כי תפילותיו תעשינה פרי? אין מי שיותר על כך!

ובכן, האריז"ל מלמד אותנו את הסוד. הוא חושף בפנינו 'סגולה' שבכוחה להעלות את תפילותינו מעלה מעלה, עד לכיסא הכבוד, ואף להביא לידי כך שהן תפעלנה את פעולתן הברוכה ותעשינה פרי!

ומהי הסגולה הזו?

פשוט כל כך: "קודם שהאדם יסדר תפלתו בבית הכנסת, צריך שיקבל עליו מצות 'ואהבת לרעך כמוך', ויכון לאהוב כל אחד מבני ישראל כנפשו! זה הכל!!!

וכאן נדגיש, כי אין מדבר על סגולה בעלמא. מדבר על סגולה שנפסקה להלכה במגן אברהם: "יקבל על עצמו בפרטות לאהוב כל אחד ואחד מבני ישראל כגופו, כמו שכתוב: 'ואהבת לרעך כמוך', ועל ידי זה ייכלל תפלתו בכלל תפלות כל ישראל ויהיו לאחדים!"

ההיגיון העומד מאחורי הסגולה הזו, פשוט וברור:

לכל תפילה - יש כוח משלה. כל תפילה, שנושא כל יהודי, הפותח את הסידור בבית הכנסת ומדבר עם אבא שבשמים - הינה בעלת עוצמה רבה. אולם מה נאמר על תפילה שמספר כוחות מזניקים אותה יחדיו כלפי מעלה? ומה עם תפילה שכוחותיהם של מאה, או אלף יהודים מעלים אותה אל על? ומה אם כוחם של כל ישראל כולם נרתם בכדי להעלות את התפילה הזו אל לפני כיסא הכבוד?

אין ספק. תפילה שכזו הינה בעלת כוח כביר, ומאומה לא יוכל לעצור אותה. היא תעלה, ותעלה, ותעלה עוד ועוד - עד לפני כיסא הכבוד, לא תנוח ולא תשקוט עד שתעשה פרי!

על רעיון זה בדיוק מתבססת 'סגולתו' של האריז"ל הקדוש. כאשר האדם מחבר את עצמו לכוחו של כלל ישראל, וכולל בתפלתו את תפילותיו של כלל ישראל כולו - הרי שהוא רותם בכך את כוחו של כלל ישראל לטובת תפלתו האישית!

יתר על כן: כאשר אדם מכוון לאהוב כל אחד מבני ישראל כנפשו, ממילא, כאשר הוא מתפלל ב'אתה חונן' - הוא אינו מתפלל על עצמו בלבד, אלא על הכלל כולו! כאשר הוא מבקש ב'רפאנו', וב'ברך עלינו' - הוא אינו מבקש על עצמו בלבד, אלא כל בני ישראל דבכל אתר ואתר! מעתה, אין כל פלא בכך שכוחו העצום של הכלל עומד לה לתפילה זו, להעלותה היישר אל כסא הכבוד!

מתורתו של אליהו הנביא זכור לטוב

זכור לטוב

בבית האסורים ואחד מהם הוציא אותו מבית האסורים ואחד מהם נותן לו מזונות עד שהוא מגיע לשוב. לימים נזדמנו לו שלשתן כאחד אצלו, לא יאמר אותו האדם בלבו זה גדול מזה וזה גדול מזה, אלא יהא נוהג כבוד לשלשתן כאחד.

דבר אחר, "הלא פרוס לרעב לחמך" - אין רעב אלא הרעב מן דברי תורה, ואין לחם אלא דברי תורה, שנאמר (עמוס ח) "הנה ימים באים נאם ה' א-להים והשלחתי רעב בארץ לא רעב ללחם ולא צמא למים כי אם לשמוע את דברי ה'".

מכאן אמרו, אם יש אדם שהוא מבין בדברי תורה יפרנס מתורתו גם כן לאחרים כדי שתרבה חכמתו לו, ומוסיפין לו עליה, וכל העושה כן אינו נמנע מן הטובה העתידה לבא על ישראל לימות בן דוד, ועליו הכתוב אומר (תהלים נ) "ושם דרך אראנו בישיע א-להים".

דרך - זה תורה שנאמר (דברים ה) "בכל הדרך אשר צוה ה' א-להיכם אתכם תלכו למען תחיון וטוב לכם". ואין ישע אלא בימות בן דוד שנאמר (ישעיה נ"א) "קרוב צדקי יצא ישעי" וגו'.

אבל אם יש באדם דברי תורה ואינו מפרנס מתורתו לאחרים, גורם רעה לעצמו, שבסוף חכמת תורתו מתמעטת בידו ואין צריך לומר שאין מוסיפין לו עליו, ועליו הכתוב אומר (משלי י"א) "מונע בר יקבוהו לאום וברכה לראש משביר".

בשדה, ואחר כך הראה לו בניו ועבדיו בין גדולים בין קטנים. ולאחר שהראה לו כל אלה, אמר לו המלך; ראית שאין אני צריך לך כלום, אלא בא ועשה מלאכה עם בני ועבדי ותהא נוהג בי כבוד ותתיירא ממני, כך כל העולם כולו של הקדוש ברוך הוא ואין הקדוש ברוך הוא מבקש מן האדם רק שיכבד אב ואם ויתירא מהם שהוא כאלו מכבד להקדוש ברוך הוא ומתיירא ממנו, מפני שהקדוש ברוך הוא הושה את כבודו לכבוד אב ואם והושה את מוראו למורא אב ואם וכעבד אל אדוניו, שנאמר (מלאכי א) "בן יכבד אב ועבד אדוניו".

מאי "לכם הכהנים בוזי שמי" (שם), אלא בזמן שישראל עושין תורין ובני יונה ומביאין שאר קדשים קלים ואינם עושין רצונו של מקום, מה נאמר בהם "לכם הכהנים בוזי שמי".

ואפילו אם רירו של אביו יורד על זקנו ישמע לו מיד, יכול אפילו אם אמר לו אביו עבור על אחת מכל מצות האמורות בתורה יכול ישמע לו גם כן, הוי אומר על הכל ישמע לו חוץ מעל עבירה וגזל ודבר מכוער, לכך נאמר "לכם הכהנים בוזי שמי".

ומאי "ומבשרך לא תתעלם", אלא משלו משל למה הדבר דומה?

לאחד שהיה חבוש בבית האסורים במדינת הים תשעה חדשים, ובאו אליו ג' אנשים אחד מהם עומד ומכלכלו

"כי תראה ערום וכסיתו", כשם שהקדוש ברוך הוא יהי שמו הגדול מבורך לעולם ולעולמי עולמים, ראה את אדם הראשון וחווה אשתו שהיו ערומים ולא המתין להם אפילו שעה אחת להיותם ערומים עד שהלבישם מיד שנאמר (בראשית ג) "ויעש ה' א-להים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם", כמו כן לא יראה אדם את אביו ואת אמו כשהן הולכין בבגדים בלואות אלא ילבישם בבגדים נאים, אם לובש אדם את עצמו בחמשה מנה - ילביש את אביו ואת אמו בעשרה מנים, וכן יבחר להם כל הדרכים הטובים.

משלו משל למה הדבר דומה?

למלך בשר ודם שהיה לו עבד והיה בורח ממנו והיה המלך מחזר אחריו בכל הארצות עד שנפל לידו, כיון שבא לידו הכניסו לתוך ביתו והראה לו כסף וזהב ואבנים טובות ומרגליות וכל טוב שהיה לו בתוך ביתו, ואחר כך הוציאו לשדה והראה לו גנים ופרדסים וכל אשר יש לו

אנשי אמונה

אורחות חיים מתוך הספר "אנשי אמונה" לתולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

רבי פנחס עמוס, סיפר בהתפעמות על רוח הקודש ששרתה אצל כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א:

לפנים במרוקו, הנשים בעצמן היו מכינות את השמרים לאפיית הלחם. והנה שנה אחת הופיעו בשוק שמרים כימיים, היה בזה משום חידוש וגם הקלה בטרחה ובזמן שהיה נדרש להכנת השמרים.

סבו של רבי פנחס עמוס שהיה מקפיד ומחמיר גדול בענייני כשרות, סירב בכל תוקף לאכול מן הלחם שנעשה על ידי השמרים הללו.

הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א שהכיר היטב את האיש, נתוודע לדבר ברוח קדשו, והגיע אליו לביקור. ואז, בשיחה שהתנהלה ביניהם נודע לצדיק רבי חיים זיע"א כי האיש מסרב בכל תוקף לאכול מהלחם שנעשה על ידי השמרים הללו.

פנה אליו כ"ק רבי חיים זיע"א ואמר לו:

"השמרים הללו הותרו על ידי ועד הכשרות, אנא ממך אל תגרום לפילוג בתוך הקהילה".

סבו של רבי פנחס עמוס, שבטח בכל ענייניו בכ"ק רבי חיים זיע"א, הסכים לדבריו, ומאותו יום הסכים לאכול מהלחם שנאפה על ידי השמרים הכימיים.

על כך, ציין מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א, אפשר להוסיף, כי הדברים הללו כתובים בתורה, שיש לשמוע בקול דברי חכמים, כמו שנאמר "ושמרת לעשות ככל אשר יורוך... לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל". ואם ח"ו האדם יהרהר אחרי דברי רבנים - אין לדבר סוף ר"ל. משום כן הורה הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א לשמוע בקול דברי החכמים המתירים, ואין צורך להחמיר בזה.

ממעשה זה אנו גם רואים, עד כמה התרחק הצדיק זיע"א מן המחלוקת בין העם לבין הרבנים שהיו בזמנו.